

RALLY OBEDIENCE.NL

Voorwoord

Hieronder volgen de (concept) reglementen voor de hondensport Rally Obedience.
Deze sport was als wedstrijdssport actief tussen 2008 en 2011.

Dit jaar (2022) willen we de sport weer op de kaart in Nederland gaan zetten omdat het een actieve, leuke sport is voor (bijna) alle honden.

De sport onderscheidt zich van de 'reguliere' obedience doordat er in een parcoursvorm gelopen wordt en er verbaal mag worden aangemoedigd tijdens het lopen en er in de trainingsklasse beloond mag worden met voer en/of spel.

In de eerste instantie gaan we proberen om door middel van brevetdagen mensen enthousiast te krijgen voor de sport.

Ook zullen elders dit jaar workshops aangeboden gaan worden voor zowel beoefenaars als voor instructeurs die deze sport willen gaan aanbieden op hun hondenschool.

Laten we met zijn allen deze leuke sport weer nieuw leven in blazen.....

Heel veel plezier.

Corrie Jansen (Hondentraining REO Bergschenhoek)

n.b. Speciale dank aan Rallylawaaivogel (Jolanda) voor het ontwerpen van enkele nieuwe toegevoegde oefeningen.

(Concept) Reglementen RallyObedience.NL

Reglementen Rally Obedience.nl

Februari 2023

Introductie

Rally-O is een hondensport waarbij het de bedoeling is dat een team bestaand uit de handler met zijn/haar hond een door een Keurmeester bedacht parcours bestaande uit een aantal oefeningen (10-22, afhankelijk van het niveau) aflegt. De keurmeester geeft aan de handler het signaal om te starten, en het team (handler-hond) legt het parcours in hun eigen tempo af. Het parcours bestaat uit een aantal bordjes waarop de uit te voeren oefeningen staan. Deze bordjes zijn genummerd.

Het team loopt in een kwiek tempo maar normale pas het parcours waarbij de hond aan de linkerkant van de handler volgt. (tenzij het bordje anders vraagt). Het moet duidelijk zijn dat er een team bezig is, zowel tijdens het uitvoeren van een oefening als tijdens het volgen tussen de bordjes in, maar een perfecte volgpositie is niet vereist. Nadat de keurmeester het startsignaal heeft gegeven moet het team zelfstandig en correct het parcours afleggen.

Het wordt toegejuicht dat handlers veel communiceren met hun hond. Dit wordt niet bestraft. Tenzij anders vermeld in dit reglement mag de handler praten, verbaal belonen, aanmoedigen, in de handen klappen, op het been slaan of iedere andere hond vriendelijke aanmoediging gebruiken. Meerdere verbale commando's of signalen met één of beide armen of handen zijn toegestaan. De armen van de handler hoeven niet in één bepaalde positie te zijn gedurende het volgen en de uitvoering van de oefeningen.

De handler mag de hond niet aanraken om te belonen of fysiek corrigeren.

Luide of ruwe commando's of intimiderende signalen zijn op geen enkel moment toegestaan en worden bestraft. Het is niet toegestaan om te belonen met voer of een speeltje (uitgezonderd de training klasse (RO-B Tr)).

Ook is het niet toegestaan voer of speeltjes bij zich te dragen tijdens het lopen van het parcours.(uitgezonderd de training klasse RO-B Tr)

Iedereen mag meedoen met Rally-O. Deelnemers met een beperking moeten bij aanmelding doorgeven wat hun beperking is en hoe zij het parcours af gaan leggen (met krukken of in een rolstoel bijv.).

Hoofdstuk 1

Algemene regels voor Rally-O wedstrijden

In het seizoen 2023 zal in de eerste instantie begonnen worden met brevetdagen.

Zie hoofdstuk 2.

De reglementen zullen worden aangepast met regels voor wedstrijden, wanneer deze gestart zullen worden.

(n.b. Jury moet in geval van later bij wedstrijden gelezen worden als keurmeester).

Algemene bepalingen

1. In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de jury.
2. De handler mag de hond niet aanraken om te belonen of fysiek corrigeren. Luide of ruwe Commando's of intimiderende signalen zijn op geen enkel moment toegestaan en worden bestraft. Het is niet toegestaan om te belonen met voer of een speeltje (uitgezonderd training klasse) RO-B Trainingsklasse. Ook is het niet toegestaan voer of speeltjes bij zich te dragen tijdens het lopen van het parcours.
3. De basispositie van de hond ten opzichte van de geleider tijdens het volgen en het uitvoeren van de oefeningen is als volgt. De hond dient attent mee te lopen naast het been van de handler, met minimale afstand ertussen. Teveel ruimte of achterblijven geeft aftrekpunten.
4. Als de combinatie een NQ (Non-Qualification) heeft behaald zal de jury dit direct na het lopen van het parcours meedelen. Dit met uitzondering van het niet kwalificeren i.v.m. het behalen van minder dan 70 punten.
5. Het is mogelijk dat er een zeer uitzonderlijke situatie plaatsvindt tijdens het lopen van een parcours. In dat geval kan de jury het lopen van het parcours afbreken en een herstart aanbieden. De handler kan ook verzoeken om een herstart. Dit moet hij doen onmiddellijk na het lopen van zijn parcours voordat hij de ring verlaten heeft en voordat de volgende deelnemer gestart is. De jury bepaalt naar aanleiding van dit verzoek of een herstart wordt toegekend en op welk moment dit zal gebeuren.

Hoofdstuk 2

Brevetdagen

Algemene procedures

Sectie 1:

Benodigde ruimte

De minimaal benodigde ruimte voor een Rally-O parcours is 15 bij 20 meter, maar 15 bij 25 meter wordt aanbevolen. De ondergrond moet geschikt zijn voor een gehoorzaamheidswedstrijd.

Sectie 2:

Inschrijvingslimiet

De limiet wordt bepaald door de organiserende instelling. De jury mag niet meer dan 22 teams per uur beoordelen. Jury's mogen niet meer dan 8 uur per brevetdag keuren. Jury's worden in de gelegenheid gesteld om pauzes te nemen.

Sectie 3:

Startnummers

De organiserende instelling moet startnummers (in welke vorm dan ook) beschikbaar stellen die door de handler zichtbaar gedragen moet worden.

Sectie 4:

Bordjes en staanders

De voorgeschreven bewoording en symbolen moeten worden gebruikt. Bordjes moeten bestand zijn tegen weersinvloeden. Bordjes moeten in A4 formaat afgedrukt zijn. Er zijn 24 staanders nodig per wedstrijdveld. Alle staanders (behalve die voor start en finish) moeten voorzien zijn van een duidelijk cijfer. De oefeningen **5, 6, 7, 8, 9, 10, 17, 18, 19 en 34, N1,N2, N5, N6** kunnen meermalen in een parcours gebruikt worden. Van deze bordjes moeten er minimaal twee beschikbaar zijn. Alle andere oefening mogen maximaal eenmaal per parcours worden gebruikt.

Sectie 5:

Plaatsing van de bordjes

Bordjes worden geplaatst aan de rechterkant van het pad wat de handler loopt, tenzij een richtingsverandering wordt aangegeven. De bordjes met richtingsverandering worden geplaatst recht voor de handler. Bij oefeningen waarbij pylonen worden gebruikt kan de plaatsing van het bordje aan de linkerkant van de handler zijn. De jury bepaalt de exacte plaatsing van de bordjes.

Het parcours wordt gepubliceerd voordat er voor het eerst verkend mag worden bij de ring. Het parcours c.q. de parcoursen worden uiterlijk 1 uur voor het te lopen onderdeel opgehangen bij het secretariaat.

Sectie 6:

Plaats van uitvoering van de oefeningen ten opzichte van de bordjes

Met uitzondering van oefeningen waarbij de ingang van de oefening vereist dat het bordje links geplaatst wordt, moeten alle oefeningen binnen 1 meter van het bordje worden uitgevoerd. Dat mag direct ervoor, of schuin links voor het bordje. Bij oefeningen waarbij de handler en hond een stap opzij moeten maken staat het bordje in het looppad van de combinatie. Het team moet dan een stap opzij maken van voldoende grootte om het bordje aan de rechterzijde te kunnen passeren.

Sectie 7:

Parcours verkennen

Ieder parcours mag 10 minuten verkend worden. Als er meer dan 40 deelnemers in een klasse zijn worden de deelnemers gesplitst.

Handlers verkennen het parcours zonder hond. Als klassen hetzelfde parcours lopen mogen zij voor het verkennen gecombineerd worden. Als er meer dan 40 deelnemers in een (gecombineerde) klasse zitten dan wordt er na het lopen van de veertigste combinatie opnieuw verkend. De jury moet tijdens het verkennen in de ring beschikbaar zijn om vragen van handlers te beantwoorden. De jury mag de handlers gedurende deze periode ook brieven over het parcours, maar gedetailleerde uitleg hoe een oefening moet worden uitgevoerd wordt niet gegeven.

Sectie 8:

Keuren

De jury zal het volgende zeggen: “bent u klaar?” gevolgd door “u mag starten”. Op dat moment start de tijd en mag de deelnemer starten.

Sectie 9:

Scoren

Om een brevet te behalen moeten minimaal 70 punten worden gescoord van een maximum score van 100. Per dag kan maximaal 1 brevet worden behaald. Er mogen 2 (verschillende) parcoursen per brevet dag worden gelopen. Uitreiking van de brevetten vind plaats direct na afloop van de klasse.

De maximale puntaftrek voor het niet correct uitvoeren van een oefening is 10 punten per oefening. Alle klassen hebben een maximum score van 100 punten.

Puntaftrek:

1 punt wordt afgetrokken voor:

- Strakke lijn
- Hond hindert de handler (in alle gevallen waarin de handler wordt belemmerd in zijn Bewegingsvrijheid).
- Slechte zit of af (scheef meer dan 45° afwijkend)
- Slecht voorzitten (meer dan 45° afwijkend)
- Traag, aarzelend of weigerend reageren op commando
- Het aantikken/aanraken van pylon, sprong, bordje of persoon
- Basispositie niet correct (hond bevindt zich buiten de ideale basispositie (hoofdstuk 1 punt 3) of is met zijn lichaam meer dan 45° t.o.v. de handler afwijkend)

3 punten worden afgetrokken voor:

- Herhalen van een oefening (een oefening mag maximaal één keer worden herstart als hij verkeerd is uitgevoerd)
- Pylon wordt omgegooid bij de figuur 8, spiraal, slalom of slalom heen en terug
- Bordje wordt omgegooid
- Hond is slecht onder controle van de baas
- Luid of intimiderend commando of signaal van de handler
- Overdadig blaffen
- Zwaar aanraken van de legger/sprong of afgooien van de legger.

10 punten worden afgetrokken voor:

- Een niet op de juiste manier uitgevoerde oefening* (improper performance IP)
- Afzetten op een sprong

1-10 punten aftrek:

- Gebrek aan teamwork (bv. de hond werkt niet goed samen met de baas, snuffelt regelmatig, loopt weg uit de voetpositie maar keert wel meteen terug)
- Gebrek aan energie (er moet kweek, energiek worden gelopen, bv. te langzaam lopen en aanpassen aan het tempo van de hond valt hieronder)
- Fout van de handler** (bv. oefening die wordt gemist maar toch nog uitgevoerd wordt voordat de volgende oefening wordt gedaan, of het geven van de eerste verbale of fysieke correctie)
- Vanaf beginners klasse: de hond is tijdens het volgen meer dan 1 meter verwijderd van de handler.

Een NQ (Non-Qualification) wordt toegekend:

- Bij het niet behalen van het minimum aantal punten (70)
- Hond is niet te hanteren of blaft oncontroleerbaar
- Voortdurend een strakke lijn
- Als de hond de ring bevuilt (plassen, poepen)
- Omgooien van de sprong door hond of handler
- Fout van de handler**
- Handler doet geen poging om de oefening van een bordje uit te voeren.
- Hond neemt de sprong in de verkeerde richting

*Een oefening is niet op de juiste manier uitgevoerd als de combinatie de essentiële onderdelen van de oefening niet volbrengt bij de eerste poging. De handler kan er één keer voor kiezen de oefening opnieuw te doen om de oefening correct uit te voeren. Daarbij accepteert hij de 3 punten aftrek die daarvoor staat. De oefening wordt beschouwd als niet goed uitgevoerd als ook de tweede poging niet lukt of als de handler ervoor kiest om een oefening niet opnieuw te doen,

**Voor een fout van de handler kan een puntaftrek worden gegeven tussen 1-10, tot aan NQ. Een fout van de handler kan worden toegekend tijdens het uitvoeren van een oefening, en tijdens het lopen tussen de oefeningen. Zodra de handler tijdens een oefening met een halt onderdeel is gestopt, mag hij zijn voeten niet meer bewegen om de hond te helpen. Doet hij dit wel, dan wordt dat beschouwd als een fout van de handler.

Sectie 10: Rally Brevet

Tijdens de brevetdagen mag men 2 (verschillende) parcoursen lopen waarbij er max. 1 brevet gehaald kan worden. Voor ten minste 1 parcours zal een min. Score van 70 punten behaald moeten worden. Men start altijd met het brevet RO-B (wanneer men start in de RO-B training klasse zal daarna eerst een brevet in de reguliere RO-B klasse gehaald moeten worden voordat men verder kan met de overige klassen).

Sectie 11: Halsbanden

Slipkettingen, slijplijnen (lijn en halsband uit één stuk), Halti's en anti trektuigen zijn niet toegestaan.

De halsband moet los te koppelen zijn van de lijn. Een vaste halsband, zgn. Obedience halsband (stof met een klein stukje ketting) en standaard tuig zijn toegestaan. De lijn en halsband/tuig moeten gemaakt zijn van leer of stof en de lijn moet lang genoeg zijn om slap door te hangen. De lijn moet gedurende het lopen slap doorhangen, en mag in één of beide handen of wisselend worden vastgehouden.

RO-1 of hoger: aan de start wordt de lijn losgekoppeld van de halsband of van het tuig. De hond houdt altijd een halsband of tuig om als het parcours wordt gelopen. De lijn moet worden neergelegd op een door de jury aangewezen plaats.

Sectie 12

Deelname

Conform het Kynologisch reglement van de Raad van Beheer.

Aan de Rally-O brevetdagen kan worden deelgenomen door honden met en zonder stamboom.

- De honden dienen te zijn voorzien van een identificatiechip en hondenpaspoort.
- Honden met gecoupeerde oren, geboren na 30 april 1989, en afkomstig uit een land waar een coupeerverbod geldt, dan wel in het buitenland zijn geboren na 1 oktober 1990, zijn van deelname uitgesloten.
- Honden met een gecoupeerde staart, geboren na 1 september 2001 zijn van deelname uitgesloten.
- Loopse teven zijn uitgesloten van deelname.
- Honden met bandages, hechtingen of ingetapete delen mogen niet deelnemen. (tenzij een dierenarts verklaring kan worden overlegd voor aanvang).
- Honden moeten minimaal 6 maanden oud zijn.
- Honden die een gecoupeerde staart hebben wegens een ongeval mogen meedoen mits er een dierenartsverklaring wordt overlegd en na toestemming van de coördinator.
- Honden afkomstig uit een land waar op het tijdstip van de geboorte geen coupeerverbod gold, kunnen deelnemen indien vooraf een gewaarmerkte verklaring van de autoriteiten van het betreffende land wordt overlegd dat het couperen ten tijde van de geboorte van de hond was toegestaan.
- In beslag genomen honden met gecoupeerde oren of staart mogen deelnemen als er een
- verklaring van politie of asiel van waaruit de hond werd geadopteerd wordt overlegd waaruit blijkt dat de hond in beslag was genomen.

Hoofdstuk 3

Brevetten

Sectie 1:

Training klasse (RO-B (Tr))

Alle oefeningen worden *aangelijnd* uitgevoerd. Alle honden moeten de ring aangelijnd betreden en verlaten.

Een Rally-Obedience training parcours bestaat uit 10-15 oefeningen (start en finish niet meegerekend) met minimaal drie en maximaal vijf oefeningen waarin een halt onderdeel moet worden uitgevoerd en max. 1 wissel oefening (+ terug wissel).

Bij de (stationaire) oefeningen gemarkeerd met een “smiley” mag de hond beloond worden met voer of spel. (De beloning moet tijdens het lopen van het parcours in een afgesloten (voer) buidel of jaszak zitten en mag niet zichtbaar zijn).

Reguliere klasse (RO-B)

Alle oefeningen worden *aangelijnd* uitgevoerd. Alle honden moeten de ring aangelijnd betreden en verlaten.

Een Rally-Obedience regulier parcours bestaat uit 10-15 oefeningen (start en finish niet meegerekend) met minimaal drie en maximaal vijf oefeningen waarin een halt onderdeel moet worden uitgevoerd en max. 1 wissel oefening (+ terug wissel)

In deze klasse mag er geen voer en/of speeltje meegenomen worden tijdens het lopen van het parcours (ook niet in de zak).

Sectie 2:

Beginners klasse (RO-1)

Alle oefeningen worden *los van de lijn* uitgevoerd. Alle honden moeten de ring aangelijnd betreden en verlaten.

De hond wordt afgelijnd bij het Start bordje. De lijn moet worden neergelegd op een door de jury aangewezen plaats. Na het signaal “u mag starten” van de jury kan het team starten.

Een Rally-Obedience beginners klasse parcours bestaat uit 12-17 oefeningen (start en finish niet meegerekend) met minimaal drie en maximaal zeven oefeningen waarin een halt onderdeel moet worden uitgevoerd.

In een beginners parcours moeten minimaal drie beginners oefeningen voorkomen plus een sprong en max. 2 wisseloefeningen.

Sectie 2a:

Sprongen

Voor deze klasse moet één sprong worden gebruikt. Het mag één van de volgende sprongen zijn: dichte of open hoogtesprong. Alle kleuren zijn toegestaan. De jury is ervoor verantwoordelijk dat de sprong correct wordt geplaatst.

De dichte hoogtesprong bestaat uit twee staanders en massieve elementen in de juiste hoogtes. De open hoogtesprong bestaat uit twee staanders (zonder vleugels) en een legger.

Sectie 2b:

Spronghoogtes

De schofthoogte van de hond moet op het inschrijfformulier worden vermeld.

Inschrijvingen moeten worden geordend op spronghoogte van de honden van hoog naar laag of laag naar hoog.

Schofthoogte hond	Spronghoogte
Onder 25 cm	10 cm
Tussen 25 en 38 cm	20 cm
Tussen 38 en 50 cm	30 cm
Vanaf 50 cm	40 cm

Honden met een medische en verklaring en senioren (> 8 jaar en aangegeven bij inschrijving) springen de laagste spronghoogte.

Sectie 3:

Gevorderden klasse (RO-2)

In deze klasse komen deelnemers uit die Rally Obedience Beginners brevet (RO-1) hebben behaald.

Alle oefeningen worden *los van de lijn* uitgevoerd.

Alle honden moeten de ring aangelijnd betreden en verlaten.

Een Rally-Obedience gevorderden parcours bestaat uit 15-20 oefeningen (start en finish niet meegerekend) met minimaal drie en maximaal zeven oefeningen waarin een halt onderdeel moet worden uitgevoerd.

In een gevorderden parcours moeten minimaal drie gevorderden oefeningen voorkomen plus min. 1 sprong, min. 2 wissel oefeningen en 1 afstandsoefening.

Alle verbale aanmoedigingen, meerdere commando's en/of signalen met 1 of 2 armen/handen zijn toegestaan.

Sectie 4:

Expert klasse (RO-3)

In deze klasse komen deelnemers uit die Rally Obedience Gevorderden brevet (RO-2) hebben behaald.

Een Rally-Obedience expert parcours bestaat uit 18-22 oefeningen (start en finish niet meegerekend) met minimaal drie en maximaal zeven oefeningen waarin een halt onderdeel moet worden uitgevoerd.

In een level 3 parcours moeten minimaal drie level 3 oefeningen voorkomen en minimaal twee level 2 oefeningen plus min. 1 sprong, min. 2 wissel oefeningen en 2 afstandsoefeningen.

Alle verbale aanmoedigingen, meerdere commando's en/of signalen met 1 of 2 armen/handen zijn toegestaan.

Glossary (scoreformulier)

Improper Performed Station (IP) – niet correct uitgevoerde oefening, één of meerdere essentiële onderdelen van een oefening zijn niet of niet correct uitgevoerd.

Repeat of Station/Retry (Retry)– herhalen van een oefening. Een oefening wordt in z'n geheel herhaald, inclusief de aanloop naar de oefening toe, voordat de volgende oefening wordt uitgevoerd.

Station not attempted by the handler (NA) – handler doet geen poging om de oefening van het bordje uit te voeren voordat hij de volgende oefening uitvoert.

Non Qualification (NQ)

Oefeningen Rally Obedience 2023

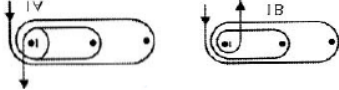

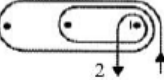

1 t/m 29 (Geel) ALLE KLASSEN

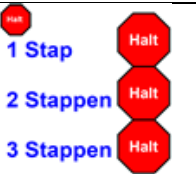

30 t/m 38 (Groen) vanaf klasse RO-1

39 t/m 49 (Oranje) vanaf klasse RO-2

1		Start Het startsignaal geeft het begin van het parcours aan. De hond hoeft niet te zitten bij de start.
2		Finish Geeft het einde van het parcours aan. De tijd stopt.
3		halt-zit Tijdens het volgen <i>houdt de geleider halt en gaat de hond zitten</i> . Daarna gaat het team voorwaarts terwijl de hond volgt. (stationary oefening).
4		halt-af Tijdens het volgen <i>houdt de geleider halt en gaat de hond zitten</i> . De geleider geeft een commando en/of signaal en <i>de hond gaat liggen</i> . Daarna geeft de geleider een volg com. en <i>gaat de hond volgen vanuit de af positie</i> . (stationary oefening).
5		rechtsaf Wordt uitgevoerd als een <i>bocht van 90 graden naar rechts</i> (zoals in de traditionele obedience).
6		linksaf Wordt uitgevoerd als een <i>bocht van 90 graden naar links</i> (zoals in de traditionele obedience).
7		rechtsomkeert Tijdens het volgen maakt het team een <i>wending van 180 graden naar rechts</i> .
8		linksomkeert Tijdens het volgen maakt het team een <i>wending van 180 graden naar links</i> .
9		270 graden rechts Tijdens het volgen maakt het team een <i>bocht naar rechts van 270 graden</i> . De bocht wordt uitgevoerd als een kleine cirkel, maar niet rond het bordje.
10		270 graden links Tijdens het volgen maakt het team een <i>bocht naar links van 270 graden</i> . De bocht wordt uitgevoerd als een kleine cirkel, maar niet rond het bordje.
11		360 graden rechtsomkeert (volledige cirkel) Tijdens het volgen maakt het team een <i>bocht van 360 graden naar rechts</i> . De bocht wordt uitgevoerd als een kleine cirkel, maar niet rond het bordje.
12		360 graden links omkeert (volledige cirkel) Tijdens het volgen maakt het team een <i>bocht van 360 graden naar links</i> . De bocht wordt uitgevoerd als een kleine cirkel, maar niet rond het bordje.

13		<p>Voorroepen, achterlangs naar basispositie, volgen</p> <p>Tijdens het volgen stopt de handler de voorwaartse beweging en roept de hond voor (<i>de hond zit voor de handler</i> en kijkt in de richting van de handler). De handler mag meerdere stappen achterwaarts nemen als de hond draait en in de voorpositie gaat zitten. Tijdens het 2e gedeelte van de oefening geeft de handler het commando en/of signaal “voet”. <i>De hond gaat vanuit de voorpositie rechts van de handler, achter de handler langs naar de voetpositie.</i> Als de hond de weg voor de handler heeft vrijgemaakt gaat de handler voorwaarts voordat de hond volledig is teruggekeerd in de basispositie. <i>De hond gaat dus niet zitten, maar gaat direct volgen.</i> (stationary oefening).</p>
14		<p>Voorroepen, voorlangs naar basispositie en volgen</p> <p>Tijdens het volgen stopt de handler de voorwaartse beweging en roept de hond voor (<i>de hond zit voor de handler</i> en kijkt in de richting van de handler.) De handler mag meerdere stappen achterwaarts nemen als de hond draait en in de voorpositie gaat zitten. Tijdens het 2e gedeelte van de oefening geeft de handler het commando en/of signaal “naast”. <i>De hond gaat vanuit de voorpositie links van de handler naar de voetpositie.</i> Als de hond de weg voor de handler heeft vrijgemaakt gaat de handler voorwaarts voordat de hond volledig is teruggekeerd in de basispositie. <i>De hond gaat dus niet zitten, maar gaat direct volgen.</i> (stationary oefening).</p>
15		<p>Voorroepen en achterlangs aan de voet</p> <p>Tijdens het volgen stopt de handler de voorwaartse beweging en roept de hond voor (<i>de hond zit voor de handler</i> en kijkt de in de richting van de handler). De handler mag meerdere stappen achterwaarts nemen als de hond draait en in de voorpositie gaat zitten. Tijdens het 2e gedeelte van de oefening geeft de handler het commando en/of signaal “voet”. <i>De hond gaat vanuit de voorpositie rechts van de handler, achter de handler langs naar de voetpositie. De hond moet gaan zitten in de basispositie voordat hij voorwaarts gaat met de handler.</i> (stationary oefening).</p>
16		<p>Voorroepen en voorlangs aan de voet</p> <p>Tijdens het volgen stopt de handler de voorwaartse beweging en roept de hond voor (<i>de hond zit voor de handler</i> en kijkt de in de richting van de handler.) De handler mag meerdere stappen achterwaarts nemen als de hond draait en in de voorpositie gaat zitten. Tijdens het 2e gedeelte van de oefening geeft de handler het commando en/of signaal “naast”. <i>De hond gaat vanuit de voorpositie links van de handler naar de voetpositie. De hond moet gaan zitten in de basispositie voordat hij voorwaarts gaat met de handler.</i> (stationary oefening).</p>

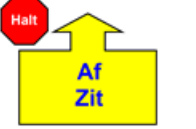
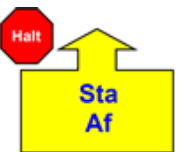
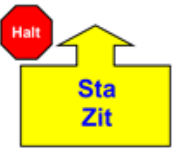

17		<p>Langzame pas <i>De hond en de handler moeten duidelijk langzamer gaan lopen. Dit moet worden gevolgd door een normale pas, behalve als dit de laatste oefening was van het parcours.</i></p>
18		<p>Snelle pas <i>De hond en de handler moeten duidelijk sneller gaan lopen. Dit moet worden gevolgd door een normale pas, behalve als dit de laatste oefening was van het parcours.</i></p>
19		<p>Gewone pas <i>Hond en handler moeten lopen in voorwaartse richting op een natuurlijke en kwieke, levendige wijze. Deze oefening kan alleen worden gebruikt na een tempowisseling.</i></p>
20		<p>Zijwaartse stap naar rechts <i>Tijdens het volgen neemt de handler één stap naar rechts met de rechervoet en loopt verder voorwaarts in de nieuwe looplijn. De hond gaat met de handler mee. Deze oefening wordt vlak voor het bordje uitgevoerd. (deze oefening wordt beschouwd als een richtingverandering en het bordje wordt in de looplijn van de handler geplaatst zodat de handler en hond genoodzaakt zijn om een stap naar rechts te maken om het bordje te kunnen passeren).</i></p>
21		<p>Spiraal rechtsom, hond aan de buitenkant Voor deze oefening zijn 3 pylonen nodig die in een rechte lijn staan met een tussenruimte van ongeveer 1,8 tot 2,5 meter. Het bordje geeft aan dat de <i>handler naar rechts moet draaien terwijl hij rond elke pylon gaat. De hond is daarbij aan de buitenkant.</i> Het bordje is geplaatst vlakbij of tegen de eerste pylon waar de spiraal wordt ingezet.</p>
22		<p>Spiraal linksom, hond aan de binnenkant Voor deze oefening zijn 3 pylonen nodig die in een rechte lijn staan met een tussenruimte van ongeveer 1,8 tot 2,5 meter. Het bordje geeft aan dat de <i>handler naar links moet draaien terwijl hij rond elke pylon gaat. De hond is daarbij aan de binnenkant.</i> Het bordje is geplaatst vlakbij of tegen de eerste pylon waar de spiraal wordt ingezet.</p>
23		<p>Slalom heen en terug Voor deze oefening zijn 4 pylonen nodig die in een rechte lijn staan met een tussenruimte van ongeveer 1,8 tot 2,5 meter. Het bordje is geplaatst vlakbij of tegen de eerste pylon waar de oefening begint. De slalom wordt <i>zo ingezet dat de eerste pylon zich aan de linkerkant van de handler en hond bevindt. Handler en hond moeten de gehele oefening afronden door de laatste pylon te passeren.</i></p>

24	 <p>Slalom enkel</p>	<p>Slalom enkel:</p> <p>Voor deze oefening zijn 4 pylonen nodig die in een rechte lijn staan met een tussenruimte van ongeveer 1,8 tot 2,5 meter. Het bordje is geplaatst vlakbij of tegen de eerste pylon waar de oefening begint. De slalom wordt zo ingezet dat de eerste pylon zich aan de linkerkant van de handler en hond bevindt. Handler en hond moeten de gehele oefening afronden door de laatste pylon te passeren. Bij deze oefening moet worden opgemerkt dat het team niet terug gaat slalommen zoals bij oefening 23.</p>
25	 <p>1 Stap Halt</p> <p>2 Stappen Halt</p> <p>3 Stappen Halt</p>	<p>Halt – 1-2-3 stap voorwaarts</p> <p>Bij het begin van de oefening houdt de handler halt en zit de hond in de basispositie. De handler doet 1 stap voorwaarts en houdt halt terwijl de hond in de voetpositie volgt. De hond gaat zitten op het moment dat de handler stil staat. Daarna 2 stappen voorwaarts en halt en 3 stappen voorwaarts en halt waarbij de hond steeds naast de handler volgt en gaat zitten op het moment dat de handler halt houdt. (stationary oefening).</p>
26	 <p>Voorroepen</p> <p>1 Stap achteruit Voor</p> <p>2 Stappen achteruit Voor</p> <p>3 Stappen achteruit Voor</p>	<p>Voorroepen – 1-2-3 stap achterwaarts</p> <p>Tijdens het volgen stopt de handler de voorwaartse beweging en roept de hond voor (de hond zit voor de handler en kijkt de in de richting van de handler). De handler mag meerdere stappen achterwaarts nemen als de hond draait en in de voorpositie gaat zitten. Terwijl de hond voor de handler zit doet de handler 1 stap achter-waarts en houdt halt. De hond beweegt met de handler mee en gaat voorzitten als de handler halt houdt. Daarna neemt de handler 2 stappen achterw. en houdt halt. Vervolgens 3 stappen achterw.s en halt. De hond beweegt elke keer met de handler mee en gaat voorzitten als de handler halt houdt. Daarna geeft de handler met een commando en/of signaal aan dat de hond naar de basispositie moet gaan. Terwijl de hond naar de basispositie gaat moet hij niet gaan zitten; de handler gaat voorwaarts voordat de hond volledig is teruggekeerd in de basispositie. (stationary oefening).</p>
27	 <p>Af uit volgen</p>	<p>Af uit volgen</p> <p>Tijdens het volgen geeft de handler het commando en/of signaal dat de hond moet gaan liggen terwijl de handler halt houdt naast de hond. Als de hond volledig af ligt gaat de handler voorwaarts en geeft het commando om te volgen vanuit de af positie. (stationary oefening).</p>
28	 <p>Halt</p> <p>Snelle pas vanuit zit</p>	<p>Halt - Snelle pas</p> <p>De handler houdt halt en de hond gaat in de basispositie zitten. Daarna geeft de handler het commando en/of signaal om te volgen en gaat direct in snelle pas voorwaarts. Dit moet worden gevolgd door een normale pas. (stationary oefening).</p>

29		<p>Keertwending Tijdens het volgen maakt de <i>handler</i> een <i>linksomkeertwending</i> terwijl op datzelfde moment de <i>hond</i> om de <i>handler</i> naar rechts gaat totdat hij in de volgpositie is. De <i>hond</i> gaat niet zitten en volgt direct mee met de baas.</p>
30		<p>halt-rondlopen De <i>handler</i> houdt halt en de <i>hond</i> gaat in de basispositie zitten. De <i>handler</i> geeft het commando en/of signaal aan de <i>hond</i> om te blijven zitten en loopt links om de <i>hond</i> heen terug naar de basispositie. In de basispositie blijft de <i>handler</i> een ogenblik staan alvorens <i>handler</i> en <i>hond</i> naar de volgende oefening gaan. (stationary oefening)</p>
31		<p>halt-af-rondlopen De <i>handler</i> houdt halt en de <i>hond</i> gaat in de basispositie zitten. De <i>handler</i> geeft het commando en/of signaal aan de <i>hond</i> om te gaan liggen en blijven liggen en loopt links om de <i>hond</i> heen terug naar de basispositie. In de basispositie blijft de <i>handler</i> een ogenblik staan alvorens <i>handler</i> en <i>hond</i> naar de volgende oefening gaan. De <i>hond</i> volgt mee vanuit de af positie. (stationary oefening).</p>
32		<p>halt-rechtsomkeert-volg De <i>handler</i> houdt halt en de <i>hond</i> gaat in de basispositie zitten. Vanuit de basispositie maakt het team een bocht van 180 graden naar rechts en gaat onmiddellijk voorwaarts. (stationary oefening).</p>
33		<p>halt-linksomkeert-volg De <i>handler</i> houdt halt en de <i>hond</i> gaat in de basispositie zitten. Vanuit de basispositie maakt het team een bocht van 180 graden naar links en gaat onmiddellijk voorwaarts. (stationary oefening).</p>
34		<p>hond over sprong-handler rent ernaast Tijdens het volgen stuurt de <i>handler</i> de <i>hond</i> over de sprong. De <i>handler</i> loopt langs de hoogtesprong zonder aarzeling en zonder te stoppen. Wanneer de <i>hond</i> de sprong in de goede richting heeft genomen wordt hij naar de volgpositie geroepen en gaat het team verder naar de volgende oefening.</p>
35		<p>halt-rechts 1 stap-hond voet De <i>handler</i> houdt halt en de <i>hond</i> zit in de basispositie. Terwijl de <i>hond</i> zit geeft de <i>handler</i> een commando en/of signaal aan de <i>hond</i> om te blijven zitten. De <i>handler</i> draait naar rechts, neemt 1 stap in die richting en houdt halt. De <i>hond</i> krijgt de opdracht naar de voetpositie te gaan. Hij moet aan de voet gaan en daar gaan zitten alvorens het team naar de volgende oefening gaat. (stationary oefening). (dit is eigenlijk de enige oefening, waarbij de <i>hond</i> niet meteen met de baas meedraait, maar moet blijven wachten op een volgend commando)</p>

36		<p>halt-sta-om de hond heen lopen</p> <p>De handler houdt halt en de hond zit in de basispositie. De handler laat de hond staan. Terwijl de hond staat geeft de handler een commando en/of signaal aan de hond om te blijven staan en loopt links om de hond heen naar de basispositie. In de basispositie blijft de handler een ogenblik staan alvorens handler en hond naar de volgende oefening gaan. In de beginners klasse mag de handler de hond aanraken of een stap vooruit doen om de hond te laten staan (bewegingen zoals op een hondenshow) . (stationary oefening).</p>
37		<p>halt-90° draaien naar rechts-halt</p> <p>De handler houdt halt en de hond zit in de basispositie. Vanuit de basispositie draait de handler 90 graden naar rechts en houdt halt. De hond draait met de handler mee en gaat weer in de basispositie zitten. (stationary oefening).</p>
38		<p>halt-90° draaien naar links-halt</p> <p>De handler houdt halt en de hond zit in de basispositie. Vanuit de basispositie draait de handler 90 graden naar links en houdt halt. De hond draait met de handler mee en gaat weer in de basispositie zitten . (stationary oefening).</p>
39		<p>Figuur 8 met afleiding</p> <p>Voor de oefening zijn 2 pylonen nodig die ongeveer 2,5 tot 3 meter van elkaar staan. Het team maakt een volledige figuur 8 om de pylonen heen waarbij het 3 keer door het middelpunt gaat. Aan de zijkanten van de figuur 8 staan afleidingen, 1,6 tot 2 meter van elkaar af. De afleiding bestaat uit 2 goed bedekte bakjes met aantrekkelijke hondensnoepjes.</p> <p>Hondenspeeltjes mogen in plaats van 1 of beide bakjes worden gebruikt of mogen naast de bakjes worden gelegd. Het bordje met de oefening mag naast of op de pylon staan die de ingang van de figuur aangeeft.</p>
40		<p>halt-stap naar rechts-halt</p> <p>De handler houdt halt en de hond zit in de basispositie. Terwijl de hond zit doet de handler 1 stap naar rechts en houdt halt. De hond beweegt met de handler mee en gaat zitten in de basispositie als de handler halt houdt . Deze oefening wordt vlak voor het bordje uitgevoerd. Deze oefening wordt beschouwd als een richtingverandering en het bordje wordt in de looplijn van de handler geplaatst zodat de handler en hond genoodzaakt zijn om een stap naar rechts te maken om het bordje te kunnen passeren. (stationary oefening).</p>
41		<p>halt-voor-roepen en achterlangs aan de voet</p> <p>De handler houdt halt en de hond zit in de basispositie. Terwijl de hond in de basispositie zit roept de handler de hond voor. De hond gaat voor de handler zitten en kijkt in de richting van de handler. De hond gaat na het commando vanuit de voorpositie rechts langs de handler en gaat zitten in de voet positie. De handler mag niet voor of achteruitstappen om de hond te helpen. (stationary.oef)</p>

42		<p>halt-voorroepen en voorlans aan de voet</p> <p>De handler houdt halt en de hond zit in de basispositie. Terwijl de hond in de basispositie zit roept de handler de hond voor. De hond gaat voor de handler zitten en kijkt in de richting van de handler. De hond gaat na het commando vanuit de voorpositie links van de handler en gaat zitten in de voet positie. De handler mag niet voor of achteruitstappen om de hond te helpen. (stationary oefening).</p>
43		<p>halt-180° draaien rechtsom-halt</p> <p>De handler houdt halt en de hond zit in de basispositie. Terwijl de hond zit draait de handler 180 graden naar rechts en houdt halt. De hond draait met de handler mee en gaat weer in de basispositie zitten. (stationary oefening)</p>
44		<p>halt-180° draaien linksom-halt</p> <p>De handler houdt halt en de hond zit in de basispositie. Terwijl de hond zit draait de handler 180 graden naar links en houdt halt. De hond draait met de handler mee en gaat weer in de basispositie zitten. (stationary oefening).</p>
45		<p>halt-af-zit</p> <p>De handler houdt halt en de hond zit in de basispositie. Terwijl de hond zit laat de handler door middel van het geven van een commando en/of signaal de hond liggen en vervolgens zitten in de basispositie. (stationary oefening).</p>
46		<p>halt-sta-af</p> <p>De handler houdt halt en de hond gaat in de basispositie zitten. De handler geeft het commando zodat de hond gaat staan (zonder fysieke hulp en zonder vooruit te stappen). Terwijl de hond staat laat de handler door middel van het geven van een commando en/of signaal de hond liggen. Vervolgens geeft de handler het commando en/of signaal aan de hond om te volgen. De hond volgt mee vanuit de af positie. (stationary oefening).</p>
47		<p>halt-sta-zit</p> <p>De handler houdt halt en de hond gaat in de basispositie zitten. De handler geeft het commando en/of signaal aan de hond om te gaan staan (zonder fysieke hulp en zonder vooruit te stappen). Terwijl de hond staat laat de handler door middel van het geven van een commando en/of signaal de hond zitten. Vervolgens geeft de handler het commando en/of signaal aan de hond om te volgen. De hond volgt mee vanuit de zit positie. (stationary oefening)</p>
48		<p>Sta uit volg-om de hond heen lopen</p> <p>Tijdens het volgen en zonder te pauzeren/stoppen laat de handler de hond staan.</p> <p>De handler loopt links om de hond heen en keert terug in de basispositie.</p> <p>Terug in de basispositie blijft de handler een ogenblik staan alvorens handler en hond naar de volgende oefening gaan. De hond volgt mee vanuit de sta positie.</p>

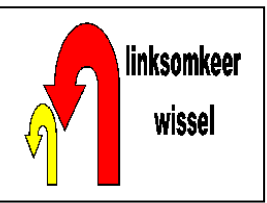

48A		<p>Af uit volg-om de hond heen lopen</p> <p>Tijdens het volgen en zonder te pauzeren/stoppen laat de handler de hond liggen. De handler loopt links om de hond heen en keert terug in de basispositie. Terug in de basispositie blijft de handler een ogenblik staan alvorens handler en hond naar de volgende oefening gaan. De hond volgt mee vanuit de af positie.</p>
49		<p>3 stappen achteruit volgen</p> <p>Tijdens het volgen gaat de handler zonder eerst te stoppen tenminste 3 stappen achteruit. De hond blijft in de volgpositie en stapt met de handler achteruit. Daarna volgen handler en hond weer in voorwaartse richting. De hond blijft gedurende de hele oefening in de volgpositie en gaat niet zitten.</p>

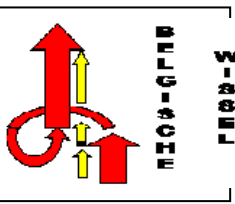

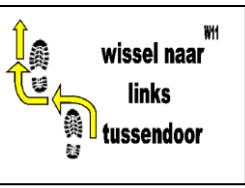
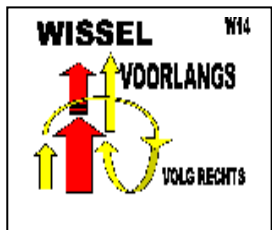

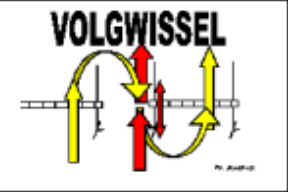
Wisseloefeningen:

W1 t/m W5 (Geel) ALLE KLASSEN

W6 t/m W8 (Groen) vanaf Klasse RO-1

W9 t/m W10 (Oranje) vanaf Klasse RO-2

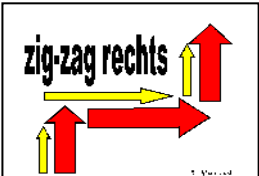

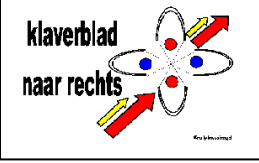
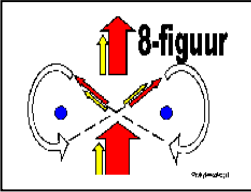

W1		Linksomkeer wissel Zowel de handler als de hond maken tijdens het volgen een linksomkeer, waarbij de hond aan de rechterzijde van de handler verder volgt. Dit blijft zo tot er een bordje komt, waarbij de hond naar de basispositie verwezen wordt. (links van de handler) (bordje is een richtingsverandering, dus in het looppad)
W2		Wissel achterlangs Tijdens het volgen geeft de handler een commando aan de hond om achterlangs naar de rechterkant van de handler te gaan en zo verder te volgen. Dit blijft zo, tot er een bordje komt waarbij de hond naar de basispositie verwezen wordt.
W3		Wissel achterlangs (na rechts volgen) De hond volgt aan de rechterkant (na een wisseloefening). De combinatie houdt halt, hond gaat recht naast zitten. De handler geeft het commando/handsignaal aan de hond om achterlangs naar de linkerkant te gaan. Zodra de hond achter de handler is, wordt het commando gegeven om te volgen en gaat de combinatie naar het volgend bordje
W4		Binnenwaartse wissel. De handler maakt een linker wending, terwijl de hond een rechterwending maakt, maar zodanig dat de hond aan de rechterkant van de handler komt. De combinatie volgt verder, met de hond aan de rechterkant. Zolang er in een volgend bordje geen opdracht volgt om in de basispositie terug te keren, blijft de hond de oefeningen aan de rechterkant uitvoeren. Dit bordje staat in het looppad
W5		Wissel achteruit en indraaien Handler achteruit, hond draait naar handler toe. De handler draait naar links in en de hond volgt rechts. Het looppad blijft aan de linkerkant van de bordjes en alle volgende oefeningen worden afgewerkt met de hond rechts. (totdat er een nieuwe wissel komt, of een bordje dat het volgen rechts opheft)

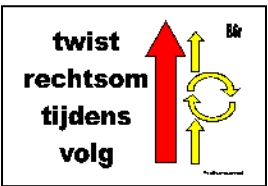

<p>W6</p>		<p>Belgische wissel:</p> <p>De handler draait linksom voor de hond langs naar de linkerkant van de hond en vervolgt het parcours rechts volgend. Tijdens het draaien blijft de handler met het gezicht naar de hond toe.</p>
<p>W7</p>		<p>Wissel naar rechts tussendoor.</p> <p>Zet je rechervoet naar voren en laat de hond tussen je voeten, onder je been doorgaan en rechts volgen.</p>
<p>W8</p>		<p>Wissel naar links tussendoor.</p> <p>Zet je linkervoet naar voren en laat de hond tussen je voeten, onder je been doorgaan en links volgen.</p>
<p>W9</p>		<p>WISSEL MET HOND VOORLANGS</p> <p>Tijdens het volgen laat de handler de hond voorlangs draaien en rechts naast volgen.</p>
<p>W9R</p>		<p>WISSEL TERUG MET HOND VOORLANGS</p> <p>Tijdens het rechts volgen laat de handler de hond voorlangs draaien naar links en weer volgen in basispositie</p>
<p>W10</p>		<p>Volg/Sprong wissel</p> <p>Over linker sprong, hond tussendoor halen. De handler draait links omkeert, de hond aan de rechterkant meenemend, of de hond gaat achterlangs de handler om aan de rechterkant aan te sluiten en vervolgens wordt de rechtersprong genomen terwijl de handler tussen de sprongen door gaat.</p>

Beweging oefeningen:

B1 t/m B6 (Geel) ALLE KLASSEN

B6R t/m B9 (Groen) vanaf klasse RO-1

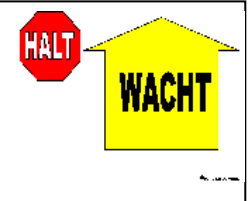
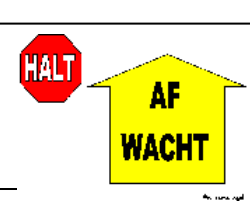

B1		<p>Zig-zag links</p> <p>De handler maakt achtereenvolgens een linker wending, dan 3 tot 4 stappen in de looprichting en een rechtswending. De hond draait met de handler mee. Het bordje staat in het looppad. (Let op met parcours bouwen: het looppad verschuift ong. 2 m!!)</p>
B2		<p>Zig-zag rechts</p> <p>De handler maakt achtereenvolgens een rechterwending, dan 3 tot 4 stappen in de looprichting en een linker wending. De hond draait met de handler mee. Het bordje staat in het looppad. (Let op met parcours bouwen: het looppad verschuift ong. 2 m!!)</p>
B3		<p>Klaverblad-figuur naar links</p> <p>Het bordje wordt aan de rechterkant (linkerhand!) gepasseerd en om de twee horizontale (blauwe) pionnen wordt een 8-fig. gedraaid. (linkerbocht, rechterbocht). Daarna een 8-fig. (rechterbocht, linkerbocht) om de verticale (rode) pionnen. Het midden wordt dus 5x gepasseerd. Men verlaat het figuur aan de tegenovergestelde zijde (de plaatsing van het bordje is in het looppad)</p>
B4		<p>Klaverblad-figuur naar rechts</p> <p>Het bordje wordt aan de linkerkant (rechterhand!) gepasseerd en om de twee horizontale (blauwe) pionnen wordt een 8-fig. gedraaid. (rechterbocht, linkerbocht). Daarna een 8-fig. (linkerbocht, rechterbocht) om de verticale (rode) pionnen.</p>
B5		<p>8- Figuur</p> <p>Tijdens het volgen maken handler en hond twee gelijke cirkels van 2 m doorsnede vanuit het middelpunt tussen twee pionnen. De pion waar het bordje staat wordt als eerste gedaan. Na de 8-figuur wordt er in dezelfde richting verder gevolgd. Dit bordje kan dus als uitzondering aan de andere kant van het looppad staan. (middelpunt van de pionnen staat in het looppad)</p>
B6		<p>Twist linksom (tijdens volgen)</p> <p>Tijdens het volgen geeft de handler een commando/signaal aan de hond om een twist (een rondje om eigen as) linksom te geven, waarna de hond weer in de basispositie aansluit.</p>

B6R		<p>Twist rechtsom tijdens rechts volgen Tijdens het volgen geeft de handler een commando/signaal aan de hond om een twist (een rondje om eigen as) rechtsom te geven, waarna de hond weer in de basispositie aansluit.</p>
B7		<p>Twist rechtsom (tijdens langzame pas) Tijdens het volgen geeft de handler een commando/signaal aan de hond om een rondje, rechtsom, om de handler heen te lopen waarna de hond weer in de basispositie aansluit.</p>
B8		<p>Dubbele keertwending (2 tot 3 tussenstappen toegestaan) Deze oefening bestaat uit twee maal een keertwending (Duitse draai) achter elkaar met max. 3 stappen tussen de twee wendingen in.</p>
B9		<p>Indraaien Het gewone indraaien en volgen, nu gebruikt als richtingsverandering. Deze oefening kan ook gebruikt worden als wissel van het volgen (van rechts terug naar links)</p>

Afstand oefeningen:

A1 t/m A6 (Groen) vanaf Klasse RO-1

A7 (Oranje) vanaf Klasse RO-2

A1		Halt, hond wacht. Tijdens het volgen houdt de handler halt, de hond gaat recht naast zitten. De handler geeft de hond een commando/signaal dat hij moet blijven zitten en wachten. De handler verlaat de hond en gaat naar het volgende bordje met opdracht A (3 á 5 m, dit bordje vormt een combinatie met een bordje uit A-serie)
A2		Halt, hond af, wacht Tijdens het volgen houdt de handler halt; de hond gaat recht naast zitten. Daarna wordt een commando/signaal af gegeven en de hond gaat liggen. Vervolgens het commando/signaal: wacht en de handler verlaat de hond. (dit bordje vormt een combinatie met een opdrachtenbordje uit A-serie.)
A3		Af op afstand (na A1) De handler loopt na het verlaten van bordje A1 naar dit bordje, draait zich voor het bordje om naar de hond toe en houdt halt. Dan krijgt de hond het commando AF. Na een rustmoment gaat de handler terug naast de hond, pauzeert weer even en vervolgen samen het parcours (de hond vanuit af meenemend)
A4		Zit op afstand (Na A2) De handler loopt na het verlaten van bordje A2 naar dit bordje, draait zich voor het bordje om naar de hond toe en houdt halt. Dan krijgt de hond het commando ZIT. Na een rustmoment gaat de handler terug naast de hond, pauzeert weer even en vervolgen samen het parcours.
A5		Naast komen, halt (richting verander oefening, na A1 of A2) Bij het bordje aangekomen (nadat de hond is achtergebleven bij het vorige bordje), draait de handler links omkeert en houdt halt. Na twee tellen gewacht te hebben, geeft hij het commando aan de hond om te komen en meteen in de basispositie naast te gaan zitten.
A6		Voorkomen, naast, halt (richting verander oefening na A1 of A2) Bij het bordje aangekomen (nadat de hond is achtergebleven bij het vorige bordje) draait de handler linksomkeert en houdt halt. Na twee tellen wachten, geeft de handler het commando aan de hond om voor te komen zitten en vervolgens (na een rustmoment) in de basispositie naast te gaan zitten.

A7		<p>5 passen VW, hond sluit aan</p> <p>De hond blijft wachten bij het vorige bordje (A1 of A2) Bij dit bordje aangekomen (staat na ong. 5 stappen) geeft hij, met de rug naar de hond toe en zonder in te houden, een volgcommando aan de hond. De hond sluit aan in basispositie voordat het volgende bordje is bereikt. (tussenafstand naar het volgende bordje is ong. 8m)</p>
T1		<p>Beloning Smiley</p> <p>Wanneer deze sticker (Trainingsklasse RO-B Tr) is toegevoegd aan een stationaire oefening mag er beloond worden met voer of spel.</p>

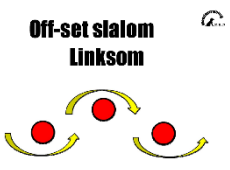

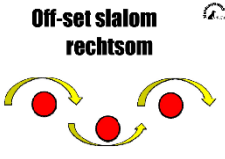

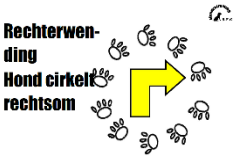
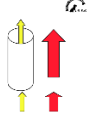
Nieuwe oefeningen (per 1 januari 2023).

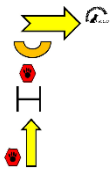

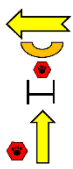
N1 t/m N4 (Geel) vanaf klasse RO-B

N5 t/m N7 (Groen) vanaf klasse RO-1

N8 t/m N10-a (Oranje) vanaf klasse RO-3

N1		<p>Diagonaal links</p> <p>Tijdens het volgen buigt het team af naar diagonaal links. Waarna het parcours wordt vervolgt in de nieuwe richting.</p> <p>Het bordje staat in het pad (richtingswijziging).</p>
N2		<p>Diagonaal rechts</p> <p>Tijdens het volgen buigt het team af naar diagonaal rechts. Waarna het parcours wordt vervolgt in de nieuwe richting.</p> <p>Het bordje staat in het pad (richtingswijziging)</p>
N3		<p>Offset slalom linksom</p> <p>Voor deze oefening zijn 3 pylonen met een tussenruimte van ongeveer 1,8 tot 2,5 meter. Waarbij de middelste pylon ongeveer 1.5 m uit lijn staat .Het bordje is geplaatst vlakbij of tegen de eerste pylonwaar de oefening begint. De slalom wordt zo <i>ingezet dat de eerste pylon linksom wordt genomen.</i></p>

<p>N4</p>	<p>Off-set slalom rechtsom</p> 	<p>Offset slalom rechtsom</p> <p>Voor deze oefening zijn 3 pylonen nodig met een tussenruimte van ongeveer 1,8 tot 2,5 meter. Waarbij de middelste pylon ongeveer 1.5. m uit lijn staat. Het bordje is geplaatst vlakbij of tegen de eerste pylon waar de oefening begint. De slalom wordt zo ingezet dat de eerste pylon rechtsom wordt genomen.</p>
<p>N5</p>	<p>Linkerwending Hond cirkelt rechtsom</p> 	<p>Linkerwending, hond cirkelt rechtsom</p> <p>Tijdens het volgen maakt de handler een wending naar links en de hond cirkelt rechtsom de handler en komt weer terug in volgpositie voorwaarts. De handler mag heel even pauzeren indien nodig.</p>
<p>N6</p>	<p>Rechterwending Hond cirkelt rechtsom</p> 	<p>Rechterwending, hond cirkelt rechtsom</p> <p>Tijdens het volgen maakt de handler een wending naar rechts en de hond cirkelt rechtsom de handler en komt weer terug in volgpositie voorwaarts. De handler mag heel even pauzeren indien nodig.</p>
<p>N7</p>	<p>Hond door Tunnel</p> 	<p>Hond door tunnel, handler rent ernaast</p> <p>Tijdens het volgen wordt de hond door de tunnel gestuurd die ongeveer 1.5. meter uit het pad staat.</p> <p>De handler rent mee naast de tunnel zonder het originele pad te verlaten en de hond komt na de tunnel weer in volgpositie.</p>

<p>N8</p>	<p>Recall over sprong Naast eindigen, voorwaarts naar links</p> 	<p>Recall over sprong, naast eindigen, vw naar links</p> <p>Het bordje wordt tenminste 3 meter voor de sprong geplaatst.</p> <p>Tijdens het volgen houdt de handler halt en de hond zit naast. De handler verlaat de hond, loopt naar de andere kant van het midden van de sprong, draait naar de hond.</p> <p>De hond moet blijven zitten totdat hij wordt geroepen.</p> <p>Na geroepen zijnde komt de hond zonder stoppen over de sprong en voorzitten. Daarna mag de hond links of rechtsom draaien. Zodra de hond uit het pad van de handler is volgen zij de aangegeven nieuwe richting (N8-A) voorwaarts.</p>
<p>N8-A</p>	<p>Richtings pijl</p> 	<p>Richtingspijl bij N8</p> <p>Wordt gebruikt in combinatie met bordje N8</p>
<p>N9</p>	<p>Recall over sprong Naast eindigen, voorwaarts naar rechts</p> 	<p>Recall over sprong, naast eindigen, vw naar rechts</p> <p>Het bordje wordt tenminste 3 meter voor de sprong geplaatst.</p> <p>Tijdens het volgen houdt de handler halt en de hond zit naast. De handler verlaat de hond, loopt naar de andere kant van het midden van de sprong, draait naar de hond.</p> <p>De hond moet blijven zitten totdat hij wordt geroepen.</p> <p>Na geroepen zijnde komt de hond zonder stoppen over de sprong en voorzitten. Daarna mag de hond links of rechtsom naast draaien. Zodra de hond uit het pad van de handler is volgen zij de aangegeven nieuwe richting (N9-A) voorwaarts.</p>

<p>N9-A</p>	<p>Richtings pijl</p> 	<p>Richtingspijl bij N9</p> <p>Wordt gebruikt in combinatie met bordje N9</p>
<p>N10</p>	<p>Recall over sprong Naast eindigen, rechtsomkeert, voorwaarts</p> 	<p>Recall sprong, naast eindigen, rechtsomkeert voorwaarts</p> <p>Het bordje wordt tenminste 3 meter voor de sprong geplaatst.</p> <p>Tijdens het volgen houdt de handler halt en de hond zit naast. De handler verlaat de hond, loopt naar de andere kant van het midden van de sprong, draait naar de hond.</p> <p>De hond moet blijven zitten totdat hij wordt geroepen.</p> <p>Na geroepen zijnde komt de hond zonder stoppen over de sprong en voorzitten. Daarna mag de hond links of rechtsom draaien. Zodra de hond uit het pad van de handler is volgen zij de aangegeven nieuwe richting (N10-A) voorwaarts.</p>
<p>N10-A</p>	<p>Richtings pijl</p> 	<p>Richtingspijl bij N10</p> <p>Wordt gebruikt in combinatie met bordje N10</p>